
Zmiany w zasadach gwarantowania depozytów i przymusowa restrukturyzacja

Forum Liderów
Banków Spółdzielczych

Warszawa, 13 września 2016 r.

Dyrektywa o gwarantowaniu depozytów (DGSD – 2014/49)

Dyrektywa o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (BRRD – 2014/59)

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji

Zmiana ustawy z dn. 29.08.1997 r. Prawo bankowe

Zmiana ustawy z dn. 7.12.2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ...

Zmiana ustawy z dn. 12.02.2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych

Zmiany szeregu innych ustaw

Rozporządzenia delegowane KE, m.in:

2015/63 z 21.10.2014r. – składki na f. przymusowej restrukturyzacji
2016/1075 z dn. 23.03.2016 r. – standard określający treść planów naprawy, planów przymusowej restrukturyzacji, kryteria oceny planów naprawy, warunki udzielenia wsparcia w ramach grupy, wymagania wobec niezależnych rzeczoznawców, umowne umorzenie i konwersję, powiadomienia o zawieszeniu praw wypowiedzenia oraz sposób działania kolegów ds. przymusowej restrukturyzacji.

2016/778 z dn. 2.02.2016 r. określające warunki odroczenia zapłaty składek nadzwyczajnych, kryteria funkcji krytycznych oraz głównych linii biznesowych.

2016/1450 z dn. 23.05.2016 r. - standard określający kryteria ustalania wysokości minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji

Akty wykonawcze, m.in. :

- zakres i sposób opracowania planu naprawy,
- przekazywanie danych na potrzeby przygotowania planów przymusowej restrukturyzacji,
- przekazywanie danych na potrzeby oszacowania wartości aktywów i pasywów,
- sposób określania profilu ryzyka i składek na fundusz gwarancyjny i przymusowej restrukturyzacji,
- zasady prowadzenia rejestru instrumentów finansowych

1 Gwarancjami objęte zostają depozyty kadry kierowniczej

- Prosta korekta oznaczenia statusu klienta w systemie wyliczania

2 Na rachunkach powierniczych limit liczony jest na powierzającego (deponent)

- W systemie wyliczania powierzający powinni być potraktowani jak odrębni deponenci i wykazywani wraz ze wszystkimi wymaganymi danymi
- Podobne rozwiązanie zastosowano dla rachunku firmy inwestycyjnej (kwestia ta nie dotyczy większości banków spółdzielczych)

3 Spod gwarancji wyłączone zostają małe (<2,5 euro) depozyty na rachunkach nieaktywnych

- Wymaga rozpoznania rachunków nieaktywnych i weryfikacji, czy są to jedyne środki deponenta oraz czy nie przekraczają 2,5 euro

4 Spod gwarancji wyłączone są depozyty samorządów

- Depozyty gmin oraz ich jednostek nieposiadających osobowości ani zdolności prawnej powinny być zsumowane (tak jak obecnie) a klient oznaczony jako niedeponent

5 Brak gwarancji dla osób niezidentyfikowanych

- Odpowiednie oznaczenie w systemie

Projekt rozporządzenia ws. systemów wyliczania znajduje się w końcowej fazie procesu legislacyjnego

BFG przygotował wsparcie dla dostosowania systemów wyliczania, które dostępne jest na stronie internetowej Funduszu (ww.bfg.pl)

BFG BANKOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY

O nas | Klienci banków i kas | **Informacje dla banków i kas** | Strefa dokumentów | Aktualności | Kontakt

Informacje dla banków

- Działalność pomocowa
- Udzielanie wsparcia dla banków
- Kontrola i monitorowanie
- Obowiązkowa opłata
- Opłata ostrożnościowa
- Zarządzenie Prezesa NBP
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych
- System wyliczania w bankach
- Projekt zmian w systemie wyliczania**

Informacje dla kas
Portal SRG BFG

Strona główna > Informacje dla banków i kas > Informacje dla banków

Projekt zmian w systemie wyliczania

W dniu 10 czerwca 2016 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. W zasadniczej części ww. ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. W ww. ustawie zawarta została delegacja dla Ministra Finansów do wydania rozporządzenia w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w podmiotach objętych systemem gwarantowania.

Udostępnione poniżej dokumenty mają charakter informacyjny i mogą pełnić wyłącznie funkcje pomocnicze w procesie przygotowania się banków/spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do uwzględnienia w systemach wyliczania rozwiązań zawartych w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz w projekcie ww. rozporządzenia (dostępnego na stronach Rządowego Centrum Legislacji), dotyczących w szczególności definicji deponenta, środków gwarantowanych, zakresu i sposobu prezentacji danych.

W zależności od ostatecznych rozstrzygnięć, które zostaną przyjęte w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w podmiotach objętych systemem gwarantowania, treść poniższych dokumentów może podlegać zmianom.

Projekt rozporządzenia w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w podmiotach objętych systemem gwarantowania z dnia 22 sierpnia 2016 r.

Załącznik nr 1 do projektu rozporządzenia
Załącznik nr 2 do projektu rozporządzenia
Załącznik nr 3 do projektu rozporządzenia

Pobierz:

- Projekt wartości danych słownikowych dla systemów wyliczania banków
- Skrypt dot. dostosowania systemów wyliczania banków do nowych wymagań (modyfikacja 2.09.2016 r.)
- Schemat pliku XML z listą błędów
- Schemat pliku XML z listą klientów (modyfikacja 2.09.2016 r.)

Ostatnia modyfikacja: 02.09.2016

Limit gwarancyjny do 100 000 euro (równowartość w złotych)
[więcej >](#)

skrypt opisujący - krok po kroku - zmiany w systemie

projekt nowych wartości słownikowych

plik ze schematem xml

Procedura wypłaty środków gwarantowanych nie ulega zmianie

Okres wypłaty został skrócony z 20 do 7 dni roboczych (skrócony został termin dla Funduszu – pozostałe elementy procesu bez zmian) - w praktyce ten standard jest już realizowany przez Fundusz w dotychczasowych wypłatach

BFG będzie nadal kontrolował jakość danych znajdujących się w systemach wyliczania:

- kontrole w Funduszu danych przesłanych przez banki
- kontrole w siedzibach banków

Testy systemu wyliczania realizowane przez bank co najmniej raz na rok – zmiana z dotychczasowych 6 miesięcy

- **Do zadań Funduszu należy przygotowywanie, aktualizacja i ocena wykonalności planów przymusowej restrukturyzacji dla wszystkich banków – w okresie 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy.**
- **W przypadku banków spółdzielczych nie przygotowuje się grupowych planów przymusowej restrukturyzacji.**
- **Fundusz opracowuje plany na podstawie informacji pozyskiwanych z KNF i banków (rozporządzenie MF).**
- **Fundusz nie zakłada potrzeby obciążania banków spółdzielczych zadaniami w zakresie przygotowania planów (art. 78 ust. 2 ustawy).**
- **Formalne przyjęcie planu nie jest konieczne do prowadzenia przymusowej restrukturyzacji .**

- Zgodnie z motywem 45 dyrektywy BRR zagrożony podmiot powinien być co do zasady poddany standardowej procedurze likwidacyjnej lub upadłościowej, jednak w przypadku gdy zagrożona jest:
  - stabilność finansowa,
  - kontynuacja funkcji krytycznych, lub
  - bezpieczeństwo środków deponentów,w interesie publicznym może być - na zasadzie wyjątku - poddanie zagrożonego podmiotu przymusowej restrukturyzacji.
- Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2016/1075 organy przymusowej restrukturyzacji powinny dokonać oceny czy zastosowanie standardowej procedury upadłościowej pozwala wiarygodnie i wykonalnie osiągnąć cele przymusowej w takim samym stopniu jak w przymusowej restrukturyzacji w warunkach ograniczenia nadzwyczajnego wsparcia publicznego.

Decyduje przesłanka interesu publicznego

Przesłanki

Zgodnie z art. 101 ust. 7 Ustawy – Fundusz wydaje decyzję o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji gdy łącznie są spełnione trzy warunki:

- podmiot jest zagrożony upadłością,
- brak jest przesłanek wskazujących, że możliwe działania nadzorcze lub działania podmiotu pozwolą we właściwym czasie usunąć zagrożenie upadłością
- **działania wobec podmiotu konieczne są w interesie publicznym**

Przesłanki przymusowej restrukturyzacji

- Dokonując oceny wiarygodności procedury upadłościowej organ przymusowej restrukturyzacji powinien uwzględnić wpływ likwidacji podmiotu przez upadłość na:
  1. Funkcjonowanie rynku finansowego i zaufanie na rynku.
  2. Infrastrukturę rynku finansowego (jej funkcjonowanie) – ze względu na wpływ na rynek finansowy lub ryzyko „zarażenia” (*contagion*).
  3. Inne podmioty finansowe, w tym wzrost kosztów finansowania albo ograniczenie możliwości finansowania stwarzające zagrożenie dla stabilności finansowej lub pośrednie lub bezpośrednie „zarażenie” i makroekonomiczny „efekt drugiej rundy”.
  4. Realną gospodarkę, w szczególności dostęp do krytycznych funkcji finansowych.
- Ocena wykonalności weryfikuje możliwości operacyjne terminowej wypłaty środków gwarantowanych.

**Jeżeli likwidacja przez upadłość jest niewiarygodna lub niewykonalna
-> przymusowa restrukturyzacja**

Stabilność finansowa

1. Utrzymanie stabilności finansowej, w szczególności przez ochronę zaufania do sektora finansowego i zapewnienie dyscypliny rynkowej

Środki publiczne

2. Ograniczenie zaangażowania funduszy publicznych

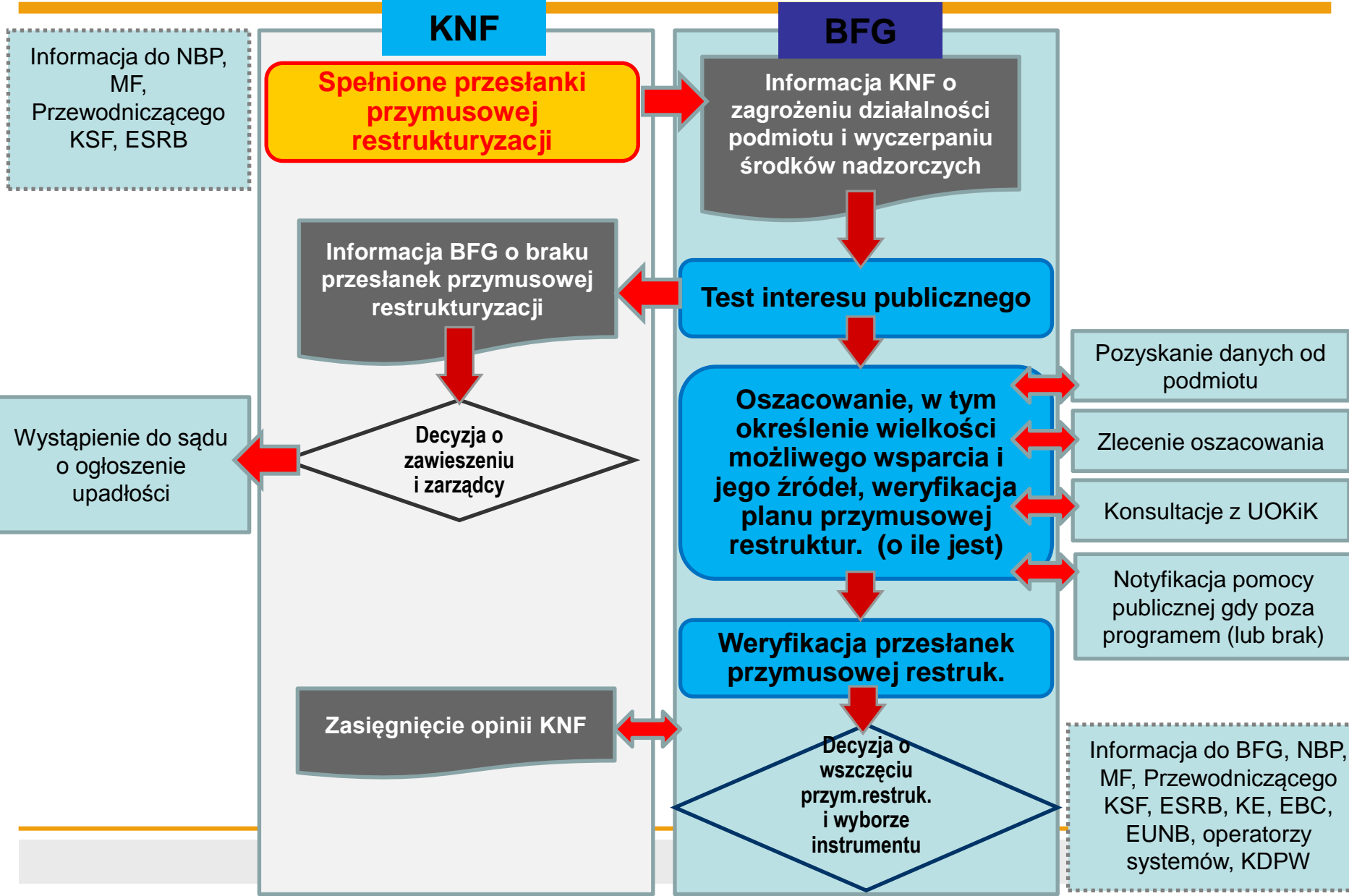
Funkcje krytyczne

3. Zapewnienie kontynuacji realizowanych przez podmiot funkcji krytycznych

Ochrona deponentów

4. Ochrona deponentów

są w interesie publicznym

- **Funkcje krytyczne (Ustawa) – „usługi, operacje lub inną działalność podmiotu lub grupy, których zaprzestanie mogłoby prowadzić, w jednym lub kilku państwach członkowskich będących członkiem Unii Europejskiej, do zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki lub zagrozić stabilności finansowej ze względu na wielkość podmiotu lub grupy, ich udział w rynku, złożoność, działalność transgraniczną, powiązania gospodarcze lub finansowe, w szczególności uwzględniając możliwość wykonywania tych usług, operacji lub innej działalności przez inne podmioty”**
- **Funkcje uznaje się za krytyczne jeśli spełniają łącznie warunki (Rozporządzenie Delegowane KE 2016/778):**
  - 1) **są świadczone przez podmiot na rzecz zewnętrznych podmiotów trzecich,**
  - 2) **nagle przerwanie świadczenia takich usług będzie prawdopodobnie miało istotny negatywny wpływ na podmioty trzecie, spowoduje „zarażenie” lub podważy generalnie zaufanie uczestników rynku ze względu na systemowe znaczenie tych funkcji lub istotny udział podmiotu w dostarczaniu tych usług.**

Kryteria oceny wpływu na podmioty trzecie obejmują:

- 1) istotę i zasięg działalności podmiotu (globalny, krajowy, regionalny), wartość i liczbę transakcji, liczbę klientów, liczbę klientów dla których podmiot jest jedynym lub podstawowym dostawcą usług;**
- 2) znaczenie podmiotu dla rynku (odpowiednio lokalnego regionalnego, krajowego lub europejskiego) wyrażone poprzez udział w rynku, powiązania, działalność transgraniczną, stopień skomplikowania;**
- 3) typ klientów i interesariuszy korzystających z usług, np. klienci detaliczni, korporacyjni, instytucje finansowe, izby rozliczeniowe, podmioty publiczne;**
- 4) wpływ zaprzestania świadczenia usług na rynek, infrastrukturę rynku klientów i usługi publiczne (w szczególności na płynność rynku, działalność klientów i potrzeby płynnościowe, postrzeganie przez klientów, kontrahentów i opinię publiczną, zakres i szybkość reakcji klientów), na inne rynki, ich płynność, operacje i strukturę, kontrahentów podstawowych klientów, powiązane usługi.**

- **Za przerwanie realizacji funkcji lub świadczenia usług uznaje się przypadek gdy nie mogą być one realizowane lub dostarczane w porównywalnym zakresie i jakości, na porównywalnych warunkach lub zmiana dostawcy nie może nastąpić w sposób uporządkowany.**
- **Funkcja nie może być uznana za krytyczną, jeżeli jest zastępowalna, tzn. jeśli jest możliwa do zastąpienia przez innego dostawcę w akceptowalny sposób i w rozsądnym czasie unikając problemów dla rynku finansowego i gospodarki realnej.**
- **Dokonując oceny zastępowalności należy wziąć pod uwagę:**
  - 1) strukturę rynku dla analizowanej funkcji (usługi) i alternatywnych dostawców,**
  - 2) zdolność innych dostawców do realizacji funkcji, bariery wejścia i rozwoju,**
  - 3) skłonność (zachęty dla) innych dostawców do przejęcia realizacji funkcji,**
  - 4) czas niezbędny do zmiany dostawcy, koszty zmiany, czas niezbędny dla dostawcy dla przejęcia realizacji funkcji w punktu widzenia zapobieżenia istotnemu zaprzestaniu (przerwaniu) ich świadczenia.**

- **Podjęcie decyzji o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji jest poprzedzone zgodnie z art. 137 ust. 1-2 ustawy wykonaniem przez niezależny podmiot zewnętrzny oszacowania aktywów i pasywów zagrożonego podmiotu.**
- **Dane do oszacowania pozyskiwane na podstawie aktu wykonawczego wydanego przez Ministra Finansów (art. 330 ust. 6 w związku z art. 330 ust.1 ustawy).**
- **Trzy wymiary oszacowania:**
  - **weryfikacja czy podmiot jest zagrożony upadłością?**
  - **spodziewane przepływy finansowe z zastosowania przymusowej restrukturyzacji (instrumentów) – podstawa do wyboru instrumentów**
  - **sytuacja właścicieli i wierzycieli – test, czy nie gorzej niż w upadłości.**
- **W wyjątkowej sytuacji decyzja o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji może być podjęta na podstawie oszacowania wstępnego wykonanego przez Fundusz. Oszacowanie wykonane przez podmiot zewnętrzny weryfikuje oszacowanie wstępne.**

- **Podstawowe kryteria wyboru strategii:**
  - weryfikacja czy możliwe/konieczne jest kontynuowanie działalności podmiotu w dotychczasowej formie prawnej (wybór między umorzeniem lub konwersją zobowiązań i przejęciem przedsiębiorstwa),
  - weryfikacja czy konieczne może być zastosowanie instytucji pomostowej,
  - weryfikacja jakie działania były podejmowane na etapie planu naprawy i wczesnej interwencji i jakie były wyniki tych działań, w szczególności w zakresie działań w ramach instytucjonalnego systemu ochrony (pod kątem wiarygodności zastosowania przejęcia przedsiębiorstwa).
- **Wybór strategicznego podejścia Funduszu do przymusowej restrukturyzacji zawiera się w zakresie poniższych instrumentów:**
  - umorzenie lub konwersja zobowiązań,
  - przejęcie przedsiębiorstwa,
  - upadłość.

Wydzielenie aktywów jest instrumentem wyłącznie pomocniczym.

Biorąc pod uwagę wcześniejsze analizy Funduszu i doświadczenia międzynarodowe wykorzystanie instytucji pomostowej powinno być zawsze rozwiązaniem alternatywnym (pomostowym) realizowanych w przypadku gdy:

- niemożliwe jest zrealizowanie przejęcia przedsiębiorstwa mimo zainteresowania potencjalnych przejmujących (np. brak czasu, problem z separacją aktywów i zobowiązań),**
- niemożliwe jest przeprowadzenie umorzenia lub konwersji zobowiązań podmiotów uznanych za istotne w systemie finansowym,**
- jest to niezbędne ze względu na poważne zagrożenie stabilności finansowej, w szczególności zagrożenie kryzysem systemowym.**

Fundusz może, w przypadku gdy przejmowane środki gwarantowane przewyższają aktywa, w celu zapewnienia dostępu deponentów do swoich środków, przekazać podmiotowi przejmującemu środki z f. gwarancyjnego banków (art. 179 ustawy) jednak w wysokości nie wyższej niż (art. 272 ust. 4-5 ustawy):

- **straty jakie ponieśliby deponenci w postępowaniu upadłościowym, w przypadku gdyby nie byli objęci ochroną gwarancyjną,**
- **kwoty jakie wypłaciłby Fundusz w przypadku spełnienia warunku gwarancji pomniejszone o kwoty uzyskane przez Fundusz w postępowaniu upadłościowym.**

Fundusz może udzielić wsparcia z f. przymusowej restrukturyzacji w celu przejęcia przedsiębiorstwa lub jego części w formie:

- **gwarancji pokrycia strat wynikających z ryzyka związanego z przejmowanymi prawami majątkowymi i zobowiązaniami;**
- **dotacji w celu pokrycia różnicy między wartością przejmowanych zobowiązań i wartością przejmowanych praw majątkowych.**

Wsparcie podlega zasadom uznawania pomocy publicznej za dozwoloną, określonym w komunikacie bankowym.

Pierwszeństwo wykorzystania środków z funduszu gwarancyjnego banków wynika z art. 109 Dyrektywy BRR.

Warunkiem wykorzystania środków jest:

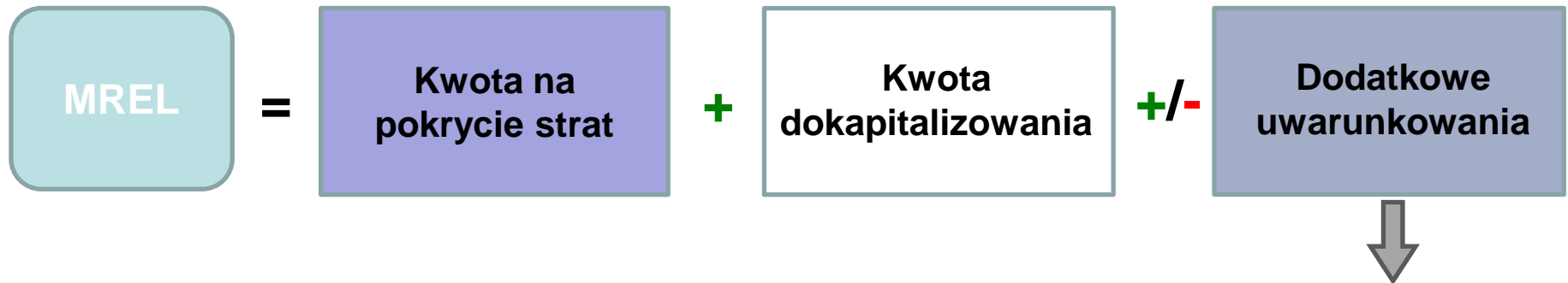
- **z f. przymusowej restrukturyzacji – dokonanie umorzenia lub konwersji funduszy własnych lub zobowiązań w wysokości co najmniej 8% zobowiązań ogółem, powiększonych o fundusze własne określonych na podstawie oszacowania (ustawa),**
- **z f. gwarancyjnego banków - KE może nałożyć obowiązek udziału właścicieli i wierzycieli podporządkowanych w kosztach restrukturyzacji (komunikat bankowy).**

Warunki wykorzystania środków z f. gwarancyjnego i f. przymusowej restrukturyzacji będą prawdopodobnie takie same. Wsparcie w ramach programu pomocowego.

Wykorzystanie środków f. przymusowej restrukturyzacji nie może być większe niż 5% zobowiązań ogółem, powiększonych o fundusze własne podmiotu w restrukturyzacji, określonych na podstawie oszacowania.

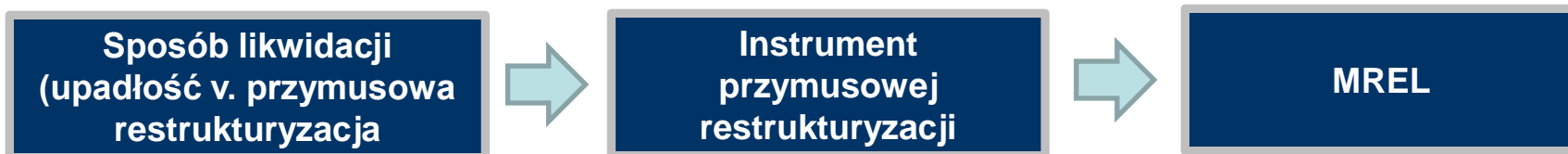
MREL (minimum requirement for own funds and eligible liabilities) – minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2016/1450 z dnia 23 maja 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria dotyczące metody ustalania wysokości minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych

- Ustawowe i dyskrecyjne wyłączenia z umorzenia lub konwersji [↗]
- Wielkość i ryzyko systemowe [↗]
- Udział funduszy gwarancyjnych w finansowaniu przymusowej restrukturyzacji [↘]

- Dla każdego podmiotu MREL wyznaczony indywidualnie w procesie planowania przymusowej restrukturyzacji

- Kwota standardowa ~ łączny wymóg kapitałowy (CRR+bufory+dodatkowe wymogi)
- Kwota MREL przeciętnie w przedziale <kwota standardowa; 2 x kwota standardowa>
- Podmiot dla którego w planie przymusowej restrukturyzacji założono likwidację w drodze postępowania upadłościowego – MREL = kwota standardowa
- Podmiot dla którego w planie założono restrukturyzację poprzez umorzenie lub konwersję zobowiązań (bail-in) – MREL ~ 2 x kwota standardowa

Kwota na pokrycie strat (poniżej pomija się Basel I floor i Leverage Ratio)

Kwota standardowa

Dodatkowe wymogi nadzorcze

Max (bufor instyt. o znaczeniu systemowym, bufor ryzyka systemowego)

Bufor antycykliczny

Bufor zabezpieczający

Tier 2

Add. Tier 1

Common Equity Tier 1

Wymóg połączzonego bufora

Wymóg kapitałowy CRR

Fakultatywne korekty

Konieczność pokrycia strat w przymusowej restrukturyzacji nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w kwocie standardowej, ze względu na model biznesowy, profil ryzyka etc.

[art.1(5)(i) tiret 1]

Konieczne usunięcie przeszkody stwierdzonej w ocenie wykonalności planu lub pokrycie strat związanych z utrzymywanymi instrumentami innych podmiotów należących do grupy na potrzeby MREL

[art.1(5)(i) tiret 2]

Dodatkowe wymogi nadzorcze, które zostały określone na podstawie *stress-testów* lub w celu pokrycia ryzyka makroostrożnościowego uznane za nieistotne dla konieczności pokrycia strat w przymusowej restrukturyzacji

[art.1(5)(ii) tiret 1]

Część wymogu połączzonego bufora uznana za nieistotną dla konieczności pokrycia strat w przymusowej restrukturyzacji

[art.1(5)(ii) tiret 2]

Kwota dokapitalizowania (poniżej pomija się Basel I floor i Leverage Ratio)

Uwzględnia działania przewidziane w planie przymusowej restrukturyzacji [art. 2(3)]

Wymogi kapitałowe CRR

+

Dodatkowe wymogi nadzorcze

+

Zaufanie rynkowe

Uwzględnia się przynależność do grupy [art. 2(10)]

Tier 2

Add. Tier 1

Common Equity Tier 1

Max (bufor instyt. o znaczeniu systemowym, bufor ryzyka systemowego)

Bufor antycykliczny

Bufor zabezpieczający

Porównanie z podobnymi podmiotami

Kwota standardowa
Może być niższa, jeżeli w opinii organu przymusowej restrukturyzacji będzie wystarczająca do podtrzymania zaufania na rynku i kontynuacji funkcji krytycznych [art. 2(8) akapit 2]

Organ przymusowej restrukturyzacji, po konsultacjach z nadzorcą (...) może zdecydować, że po wdrożeniu strategii możliwe byłoby niestosowanie całego lub części dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych i połączonego bufora obecnie mających zastosowanie do danego podmiotu [art. 2(9)]

www.bfg.pl